

בש"פ 2651/20 - אשר חנון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2651/20

כבוד השופט י' אלרון

לפני:

אשר חנון

המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בעמ"ת 21856-04-20 מיום 22.4.2020 שניתנה על ידי השופטת ח' מאק-קלמנוביץ

עו"ד נדב גדליהו; עו"ד שמואל הורביץ

בשם המבקש:

עו"ד ורד חלאוה

בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת ח' מאק-קלמנוביץ) בעמ"ת 21856-04-20 מיום 22.4.2020, שבה נדחה ערר המבקש על החלטת בית משפט השלום בירושלים (השופט א' יונשל) במ"ת 12674-04-20 מיום 19.4.2020, בגדרה נקבע כי מתקיימת עילת מעצר בעניינו של המבקש, וכי הוא יוותר במעצר עד לקבלת תסקיר מעצר בעניינו.

2. נגד המבקש הוגש ביום 13.4.2020 כתב אישום המייחס לו עבירות של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1) לחוק זה; וסירוב להוראת פיזור התקהלות לפי תקנה 2(ב) לתקנות שעת חירום (אכיפת צו בריאות העם) (נגיף הקורונה החדש) (בידודבית והוראות שונות)(הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: צו בריאות העם) (שלוש עבירות).

3. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 5.4.2020 השתתף המבקש בהתקהלות אסורה בבית כנסת בעיר בית שמש, תוך שסירב להישמע להוראות השוטרים לעזוב את המקום ולהזדהות בפניהם. עובר לעיכובו על ידי השוטרים, מרח המבקש חומר דביק על אצבעותיו באופן שהקשה על זיהויו באמצעות טביעת אצבע.

לאחר הסרת החומר הדביק מאצבעותיו של המבקש וזיהויו בתחנת המשטרה, הונפק לו דו"ח לפי צו בריאות העם והוטל עליו קנס בסך 5,000 ש"ח.

בשעה מאוחרת יותר באותו היום השתתף המבקש בהתקהלות אסורה נוספת באותו בית כנסת, ושוב סירב להישמע להוראות השוטרים לעזוב את המקום. גם במקרה זה הונפק למבקש דו"ח והוטל עליו קנס נוסף בסך 5,000 ש"ח.

יומיים לאחר מכן השתתף המבקש בפעם השלישית בהתקהלות אסורה בבית כנסת אחר בעיר, וגם עתה לא שעה להוראות השוטרים לעזוב את המקום. שוטרת שנכחה במקום ניסתה לפנותו, והוא התנגד לכך, קילל אותה וירק לעברה מספר פעמים, יריקות שפגעו בגופה.

4. לשלמות התמונה יצוין, כי המבקש נעצר מיד בתום האירוע האחרון המתואר בכתב האישום, ביום 7.4.2020.

שתי בקשות להארכת מעצרו בטרם הגשת כתב אישום נדחו על ידי בית משפט השלום (הנשיא א' חן והשופט ד' מ' דמביץ מיום 8.4.2020 ומיום 12.4.2020, בהתאמה), ואולם עררים שהוגשו על ידי המשיבה לבית המשפט המחוזי על שתי ההחלטות אלו התקבלו (השופטים ת' בר אשר וא' רובין מיום 8.4.2020 ומיום 13.4.2020, בהתאמה). המבקש נותר אפוא במעצר.

5. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד המבקש הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, בה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים לו, בהן עדויות ודו"חות פעולה של כוחות המשטרה, וכן כי העבירות המיוחסות לו מקימות עילת מעצר סטוטורית בשל החשש כי יסכן את ביטחון הציבור.

6. בדיון שהתקיים לפני בית משפט השלום ביום 19.4.2020 לא חלק בא-כוח המבקש על קיומן של ראיות לכאורה ביחס לעובדות המתוארות בכתב האישום, למעט בעניין היריקה על השוטרת. לטענתו יתכן שהמבקש התעטש וכתוצאה מכך נפלט רוק מפיו באופן לא מכוון.

7. בהחלטתו מתום הדיון קבע בית משפט השלום כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת כל המעשים המיוחסים למבקש, וכי מסוכנותו מקימה עילת מעצר, לנוכח התנהלותו בתקופת מצב החירום עקב התפשטות נגיף הקורונה, ולנוכח אמרתו בחקירתו במשטרה, בעת שנשאל האם הוא מבין שהמעשה שביצע מהווה עבירה פלילית, כי הוא "לא מכיר בחוקים שלכם", כלשונו.

עם זאת, לנוכח היעדר עבר פלילי בעניינו של המבקש, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר אשר יבחן

את האפשרות לשחררו לחלופת מעצר, תוך שנקבע כי התסקיר יוגש עד ליום 7.5.2020 וכי עד להגשתו יותר המבקש במעצר.

בית המשפט הדגיש כי "לא נעלם מעיני כמובן הקושי בהכנת תסקירי מעצר בעת הזו ואולם נוכח המסוכנות הנובעת מהמשיב אינני רואה מקום לשחררו לחלופה בעת הזו".

8. ערר המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה.

בית המשפט המחוזי קיבל אומנם את טענת בא-כוח המבקש שלפיה חל כרסום בראיות לכאורה לעניין היריקה, אך קבע כי מעשיו של המבקש - "הפרת חוק מודעת, מכוונת ומתריסה" - מסוכנים ויוצרים סכנה לשלום הציבור, שכן המבקש "תרם לאפשרות הפצה של המגפה". הודגש עוד כי התנגדותו החוזרת של המבקש למעצר מעידה גם היא על מסוכנותו.

כן נקבע כי נגד המבקש קמה עילת מעצר (גם אם פחותה) בגין החשש לשיבוש הליכי משפט, אשר עולה מסירובו להזדהות בפני השוטרים וניסיונו להכשיל את זיהויו בדרך של טביעת אצבע.

לבסוף נקבע כי העובדה שהפרת החוק מצד המבקש נעשתה "באופן מכוון הנובע מתפיסת עולם ואידיאולוגיה", אינה מאפשרת ליתן בו אמון ולשחררו לחלופת מעצר.

9. מכאן הבקשה שלפניי, בגדרה עותר המבקש לשחררו לחלופת מעצר כבר כעת,

בטרם יוגש תסקיר המעצר, תוך שהודגש כי לנוכח מצב החירום ככל הנראה לא יתקבל תסקיר מעצר במועד והמבקש יותר במעצר. במסגרת הבקשה, הוצעו שתי חלופות מעצר, האחת בבית הוריו של המבקש בבית שמש בפיקוח אביו, והשניה במושב קוממיות בפיקוח רבו.

לטענת המבקש, ההחלטה לעצרו מהווה "פסיקה תקדימית", שכן קיימות ראיות לכאורה רק ביחס לעבירות של הפרת הוראות תקנות לשעת חירום, המהוות עבירות של ברירת קנס.

כמו כן נטען כי נסיבותיו האישיות של המבקש - גילו הצעיר, היעדר עבר פלילי בעניינו ולידת בנו הבכור לפני ימים ספורים - מצדיקות גם הן לקבל את הבקשה ולשחררו לחלופת מעצר כבר כעת.

לבסוף נטען כי החשש מהידבקותו של המבקש בנגיף הקורונה בבית המעצר מצדיק גם הוא את שחררו. בהקשר זה הפנה בא-כוח המבקש לכך שבתקופת חירום זו שוחררו עצורים לחלופות מעצר כאשר מסוכנותם הייתה גבוהה יותר מזו של המבקש.

10. המשיבה התנגדה לבקשה, וטענה כי עניינו של המבקש אינו מצדיק מתן רשות ערעור. לשיטתה, מעשי המבקש מעמידים אותו, את המתקבלים הנוספים ואת גורמי אכיפת החוק ב"סכנה ממנה לא ניתן להתעלם". כן נטען כי לא ניתן ליתן אמון במבקש בשל כך ששב והפר את הוראות צו בריאות העם.

11. בדיון שנערך לפניי היום ציינה באת-כוח המשיבה כי שירות המבחן מסר שהתסקיר לא יוגש במועדו, בשל עיכוב בקבלת החלטת בית המשפט ובשל עומסי העבודה הנובעים ממצב החירום.

12. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, ושמעתי את טענות הצדדים בדיון, באתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את הבקשה לרשות ערר ולדון בה לגופה, וכי בנסיבות העניין, דין הערר להתקבל.

13. בנסיבות דנן, כאשר המבקש נתון במעצר למעלה משלושה שבועות, וכאשר ידוע כי התסקיר לא יוגש במועדו וממילא האפשרות לשחררו לחלופת מעצר לא תדון בזמן הקרוב, נדמה כי ההחלטה לעצור את המבקש עד תום ההליכים בין כתלי בית המעצר, אינה סבירה, ומצדיקה על כן את התערבותו של בית משפט זה.

כך במיוחד, כאשר בית המשפט המחוזי, שעניין בחומר הראיות, קיבל את טענת בא-כוח המבקש לפיה "קיים כרסום בראיות לעניין היריקה". בנסיבות אלו התשתית הראייתית לגביה אין חולק קיימת רק לגבי העבירות של סירוב להוראת פיזור התקהלות לפי צו בריאות העם - שהן עבירות ברירת קנס - וכן שיבוש מהלכי משפט. מבלי להקל ראש בחומרתן של עבירות אלה, ספק בעיני אם נסיבות ביצוע מעידות על מסוכנות גבוהה מצידו של המבקש, הנעדר כל עבר פלילי, באופן שלא ניתן לאיינה בחלופת מעצר הדוקה.

לנוכח זאת אני מקבל את הערר ומורה כי המבקש ישוחרר למעצר בית מלא בתנאים ובערבויות. מיקום חלופת המעצר ותנאיו ייקבעו על ידי בית משפט השלום, לאחר שיחקור את המפקחים המוצעים בדיון שיתקיים לפניו לכל המאוחר עד מחר, 1.5.2020, בשעה 09:00 בבוקר.

המזכירות תמציא החלטתי זו לנשיא בית משפט השלום בירושלים.

ניתנה היום, ו' באייר התש"ף (30.4.2020).

שׁוֹפֵט